

O B S A H:

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ ZA ROK 2015

2/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“, „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“ A „VYÚČTOVÁNÍ POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ“

3/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

**Přílohy: Jednotné kurzy cizích měn za rok 2015 – Pokyn GFŘ D-25
Tiskopis MFin – 5558 – Potvrzení zaměstnavatele druhého.....
Smlouvy o zamezení dvojího zdanění k 14. 1. 2016**

Praha 31. ledna 2016

Vážení přátelé,

dnešní druhé číslo informačního servisu se věnuje hlavně provedení ročního zúčtování záloh za rok 2015. K problematice zpracování ročního zúčtování se vrátíme ještě v příštím čísle, a to formou nejčastějších a nejzajímavějších dotazů.

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ ZA ROK 2015

Při provádění ročního zúčtování za rok 2015 budeme opět pracovat s jednotnou daní 15%. Pro výpočet daně je nový tiskopis „**VÝPOČET DANĚ A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ...** za rok 2015“ – **VZOR č. 20.**

U KOHO JE MOŽNÉ PROVÉST ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ?

- A) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu pouze od jednoho plátce**. Příjmy plynoucí z dohody o provedení práce do 10000 Kč vyplacené dalším plátcem, které byly zdaněny 15% srážkovou daní do daňového základu nevstupují, pokud by si je chtěl jejich příjemce překlasifikovat na zálohovou daň, musel by si podat daňové přiznání.

V případě, že měl některý poplatník příjmy od dalšího plátce a nejednalo se o dohodu o provedení práce do 10000 Kč, musela být vždy sražena zálohová daň a on si **musí po skončení roku podat daňové přiznání**. Z tohoto důvodu bude i za rok 2015 podávat daňové přiznání spousta poplatníků...

- B) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu od více plátců daně postupně**. Mzda vyplacená poplatníkovi dodatečně po skončení pracovního poměru od předchozího plátce není na závadu. Musí být ale vyplacena ve stejném zdaňovacím období.

Poplatník, kterému byly vyplaceny příjmy za předchozí období, tj. po 31. 1., musí podat vždy daňové přiznání.

- C) u toho, kdo **podepsal** u všech postupných plátců **prohlášení k dani** nejpozději do 15. února následujícího roku a do téhož data požádal o provedení ročního zúčtování.

- D) u toho, kdo neměl **ostatní příjmy** (podle §§ 7 až 10) **vyšší než 6000 Kč**.

Mezi ostatní příjmy patří hlavně příjmy z podnikání, z pronájmu, ale i ostatní příjmy uvedené v § 10 (mezi ně patří např. důchody nad 331200 Kč ročně (tj. nad 36násobek minimální mzdy 9200 Kč), dodanění životního pojištění nebo penzijního připojištění).

Za rok **2015 se již opět uplatní zdanění veškerých důchodů** (nejen starobních) podle § 4 odst. 3 v případě, že **příjmy** poživatele důchodu podle § 6, a dílčích základů podle 7 a 9 **přesáhnou za zdaňovací období 840000 Kč**.

V rámci § 10 se dále můžeme setkat s příjmy podle odst. 1 písm. a), které jsou do 30000 Kč od daně osvobozeny – sem patří např. příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována samostatně hospodařícím rolníkem.

Pro posouzení, zda nebyla překročena hranice 6000 Kč se berou veškeré **příjmy** podle §§ 7 až 10 **nesnížené o výdaje**.

POZOR: pokud bude poplatník podávat daňové přiznání z jiného důvodu, zahrnou se do zdanitelných příjmů veškeré příjmy, a to i v případě, že by byly nižší než 6000 Kč!

E) u poplatníka, který **se sám nerozhodne podat daňové přiznání**.

F) u toho, kdo **předložil potvrzení o příjmu** od předchozích plátců mzdy do 15. 2. následujícího roku.

G) u poplatníka, který neměl po část roku **příjmy plynoucí ze zahraničí**.

Naopak **roční zúčtování nelze provést** v žádném případě:

- u poplatníka, který obdržel po 31. 1. 2015 **příjmy ze závislé činnosti**, které se vztahují k příjmům zúčtovaným v jeho prospěch v předchozích letech, jenž se tenkrát nepovažovaly za jeho příjmy, protože mu nebyly vyplaceny,

- u poplatníka, u kterého musí být **uplatněno solidární zvýšení daně, tj. jeho roční příjmy jsou vyšší než 1277328 Kč** (§ 38g odst. 4). Za rok 2015 **nemusí ale podávat daňové přiznání ti poplatníci, u kterých bylo uplatněno solidární zvýšení daně u záloh** (překročili v některém měsíci příjem 106444 Kč), pokud jejich roční příjmy nedosáhnou částky pro solidární zvýšení roční daně (tj. 1277328 Kč).

- u **daňového rezidenta** členského státu EU nebo státu tvořícího EHP, který chce uplatnit slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) a g) (manželka, invalidity a sleva za umístění), daňové zvýhodnění na dítě podle § 35c nebo nezdánitelné částky podle § 15 odst. 1 až 8. Prokázání příjmů plynoucích mu ze zahraničí musí na FÚ prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

- u poplatníka, který poskytl **dar do jiného státu EU** – musí vždy podat daňové přiznání (§ 38g odst. 2)

- u poplatníka, u kterého **došlo k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění**, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy soukromého životního pojištění, v důsledku kterých došlo ke vzniku povinnosti zdanit příjem ze závislé činnosti. *Např. pokud zaměstnavatel přispíval na soukromé životní pojištění a zaměstnanec si od října 2015 změnil pojistku tak, že opět umožňuje předčasné výběry, musí zaměstnanec podat za rok 2015 daňové přiznání a jako příjem podle § 6 v něm uvést částky, které mu zaměstnavatel přispíval za měsíce leden až září 2015. Tyto částky se uvedou na ř. 15 Potvrzení o zdanitelných příjmech.*

- u poplatníka, jehož **plátce daně oznámil dlužnou částku na dani** nebo neoprávněně vyplacenou částku na daňovém bonusu vzniklou zaviněním poplatníka správci daně a předal doklady potřebné k vybrání vzniklého rozdílu podle § 38i odst. 5 písm. b).

V těchto situacích nelze roční zúčtování v žádném případě provést...

CO MUSÍ POPLATNÍK UDĚLAT, ABY SE U NĚHO MOHLO ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ PROVÉST?

- **do 15. 2. požádat o provedení ročního zúčtování**

Žádat bude vždy svého **posledního plátce ve zdaňovacím období**, u kterého pobíral příjmy ze závislé činnosti a měl u něho podepsáno nebo dodatečně podepsal prohlášení k dani.

Pokud poplatník **nepožádá** do 15. února o provedení ročního zúčtování, je u něho **daňová povinnost splněna srážením záloh na daň**, nic dalšího se neprovádí. Pokud ovšem není z nějakého důvodu povinen podat daňové přiznání...

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně prokázat nárok na slevy na dani nebo daňové zvýhodnění**, které v průběhu roku neuplatnil. Kromě toho můžou předložit doklady pro uplatnění nezdanitelných částek a slevy za umístění.
- do 15. 2. musí **předložit potvrzení o zdanitelných příjmech** od předchozích plátců mzdy.

Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění **musí být na vzoru č. 23**. Starší vzory nejde za rok 2015 použít, protože **neobsahují** členění dodatečně vyplacených mezd a nové povinné údaje o příspěvcích zaměstnavatele na životní pojištění, o počtu vyživovaných dětí a jejich pořadí.

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně podepsat Prohlášení k dani**

Pokud Prohlášení dodatečně podepíše a předloží všechny požadované náležitosti, může se u něho rovněž roční zúčtování provést. Jestliže by poplatník prohlášení zpětně podepsal i za měsíce, kdy měl příjem z dohody o provedení práce do 10000 Kč, zdaněný 15% srážkovou daní, bude třeba provést opravu **ze srážkové daně na zálohovou**.

POZOR: zde by bylo výhodnější mu doporučit podání daňového přiznání za rok 2015, kde by se mu srážková daň překlasifikovala na zálohovou. Zpětný podpis prohlášení není možný u předchozího plátce, ale jen u plátce, kde je v pracovním poměru ke konci zdaňovacího období.

JAKÝ BUDE POSTUP VÝPOČTU ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ?

I/ Zjistíme základ daně u poplatníka

Základ daně se zjistí tak, že se vezme součet zdanitelných příjmů vyplacených nebo obdržených do 31. ledna 2016 za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2015 od všech postupných plátců (uvede se na řádku 1. „Výpočtu daně“). Tyto příjmy se navýší o součet „povinného pojistného“ (tj. 25% pojistné na SZ a 9% pojistné na VZP) za jednotlivé měsíce roku 2015 (uvede se na řádku 2. Výpočtu). Součet údajů na řádce 1 a na řádce 2 je základ daně od všech plátců (uvede se na řádku 3.).

II/ Od základu daně se odečtou nezdavitelné částky ze základu daně, kterými jsou:

NEZDANITELNÉ ČÁSTKY ZE ZÁKLADU DANĚ (§ 15)

- U **BEZÚPLATNÝCH PLNĚNÍ** (dříve darů) (**§ 15 odst. 1**) se budou 2% resp. 15% **počítat ze základu daně**, který tvoří příjmy ze závislé činnosti navýšené o „povinné pojistné“.

Např. hrubý příjem zaměstnance je 200000 Kč a základ daně je 268000 Kč. 15% se bude počítat z této částky a je možno uznat dar až do výše 40200 Kč.

Pro uznání daru musí být splněny tyto podmínky :

- **úhrnná hodnota darů přesáhne 2% ze základu daně** (hrubý příjem + povinné pojistné) **anebo činí alespoň 1000 Kč**

Pokud je dar 1000 Kč a vyšší, nemusí se podmínka 2% ze základu daně sledovat.

- v úhrnu lze **odečíst nejvýše 15% ze základu daně**
- poskytnuté **dary prokáže** dárce dokladem, ze kterého musí být zřejmé, kdo je **příjemcem daru, hodnota daru, účel, na který byl dar poskytnut a datum darování** (pokyn GFŘ D-22). Hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce se oceňuje částkou **2000 Kč** a od roku 2013 se **hodnota odběru orgánu od žijícího dárce oceňuje částkou 20000 Kč**
- hodnotu poskytnutých darů lze **odečíst v tom zdaňovacím období, ve kterém byly prokazatelně poskytnuty** (pokyn GFŘ D-22).

- U **ODPOČTU ÚROKŮ (§ 15 odst. 3 a 4)** od základu daně lze odečíst částku úroků zaplacených z úvěru na bytové potřeby.

Maximální výše uplatnitelných úroků je **300 tis. Kč** za rok ze všech úvěrů v rámci domácnosti. Při placení úroků jen po část roku nesmí uplatňovaná částka překročit 1/12 této max. částky za každý měsíc placení úroků. *Např. úroky placeny pouze 8 měsíců, maximální částka odpočtu úroků by byla v tomto případě 200 tis. Kč (25000x8).*

- U **PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ (§ 15 odst. 5)** se v rámci ročního zúčtování nově může odečíst **příspěvek ve výši 12000 Kč** na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření **snížený o částku 12000 Kč**

Maximum bude možno odečíst při vlastní platbě zaměstnance 24000 Kč.

V případě, že zaměstnanec přešel v průběhu roku z penzijního připojištění do doplňkového penzijního spoření, sečtou se potvrzené částky od obou institucí a sníží se o 12000 Kč, maximálně lze odečíst i v tomto případě částku 12000 Kč

POZOR: roční zúčtování za rok 2015 ale nelze provést u zaměstnance, který v letech 2006 až 2014 uplatňoval odpočet nezdaniitelné částky na penzijní připojištění vyšší než 6000 Kč a v roce 2015 smlouvu zrušil a nechal si vyplatit odbytné (tj. nesplnil smluvní podmínky). Tento zaměstnanec musí podat daňové přiznání za rok 2015 a v něm jako příjem podle § 10 uvést částku, kterou si odečetl v letech 2006 až 2014. Pokud by nebyla částka odpočtů v součtu vyšší než 6000 Kč, může se u něho roční zúčtování provést.

- **SOUKROMÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ (§ 15 odst. 6)**

Maximální částka, kterou lze odečíst na soukromé životní pojištění činí **12 tis. Kč**, a to i v případě, že má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

Od roku 2015 musí smlouvy na soukromé životní pojištění nově splňovat podmínku, že není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy (předčasné výběry). Tzn., že ten, kdo si nejpozději do 31. března 2015 nezměnil pojistnou smlouvu tak, aby neumožňovala předčasné výběry, nedostane od pojišťovny potvrzení o zaplaceném pojistném za rok 2015. Toto ovšem samo o sobě nevede k povinnosti dodanit odpočty v minulých letech, protože smlouva (pojistka) nebyla zrušena a nebylo vyplaceno pojistné plnění. Konkrétní situace u životních pojištění najdete v části „dotazy k ročnímu zúčtování“.

K dodanění uplatněných odpočtů v minulých letech by se muselo přistoupit vždy **v případě předčasného ukončení smlouvy** v roce 2015 při nesplnění podmínek (60 a 60...). I zde by musel zaměstnanec podat daňové přiznání a pokud by odpočty nezdaniitelných částek z tohoto titulu činily v letech 2005 až 2014 v součtu více než

6000 Kč, tak je uvést jako příjem podle § 10 ZDP. Toto by neplatilo v případě, že nebylo vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a zároveň rezerva nebo kapitálová hodnota pojištění bude přímo převedena na novou smlouvu životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění odpočtu.

Pojišťovny, které můžou uzavírat toto pojištění, jsou nejen ty, jenž působí na území ČR, ale i „jiné pojišťovny usazené na území členského státu EU nebo Evropského hospodářského prostoru“. Z toho vyplývá, že zaměstnanec může předložit smlouvu na životní pojištění uzavřenou v jiném státě EU s pojišťovnou, která v ČR vůbec nepodniká. Zde je potřeba upozornit, že smlouva musí být přeložena do českého jazyka, protože úředním jazykem je čeština (§ 76 DŘ). Pro přepočítání pojištění v cizí měně se za rok 2015 použije jednotný kurz, který je uvedený v pokynu GFR D-25 (je přílohou tohoto čísla).

POZOR: pojišťovny by měly od roku 2015 vystavovat potvrzení o zaplaceném pojistném podle „vzoru“, který byl uveden ve Finančním zpravodaji č. 5/2015 (Sdělení GFR k uplatňování pojistného...). V tomto sdělení se rovněž uvádí, že „Potvrzení splňuje podmínky § 38l odst. 1 písm. i) i v případě, že je poplatníkovi doručeno elektronicky a neobsahuje originál razítka a podpisu oprávněné osoby, pokud lze z předložené písemnosti vyvodit, že bylo vyhotoveno pojišťovnou pro konkrétního poplatníka – klienta pojišťovny.“

Jaké mohou nastat situace u poplatníka v souvislosti se změnou podmínek pro možnost uplatnění životního pojištění od roku 2015? (převzato ze stránek Finanční správy dne 30. 1. 2016).

Dotaz 1:

Mám uzavřeno soukromé životní pojištění, u kterého jsem v předchozích letech uplatňoval snížení daňového základu v souladu s ustanovením § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů. Dodatek k pojistné smlouvě, podle kterého není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, jsem s pojišťovnou uzavřel od 1. března 2015 a do té doby jsem neučinil mimořádný výběr. Jak si mohu za zdaňovací období roku 2015 uplatnit snížení daňového základu?

Odpověď:

Smlouva včetně dodatku díky přechodnému ustanovení splňuje podmínky § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů, to znamená, že poplatník je oprávněn uplatnit zaplacené pojistné na své soukromé životní pojištění od počátku roku 2015 (v maximální úhrnné výši 12.000 Kč).

Dotaz 2:

Mám uzavřeno soukromé životní pojištění, u kterého jsem v předchozích letech uplatňoval snížení daňového základu v souladu s ustanovením § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů. Dodatek k pojistné smlouvě, podle kterého není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, jsem s pojišťovnou uzavřel od 1. září, ale z pojištění jsem si nic nevybral. Jak si mohu za zdaňovací období roku 2015 uplatnit snížení daňového základu?

Odpověď:

Smlouva včetně dodatku splňuje podmínky § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů, avšak nikoliv za celý rok, ale poplatník je oprávněn uplatnit zaplacené pojistné na své soukromé životní pojištění od data uzavření dodatku ke smlouvě, tj. od měsíce září 2015 nejvýše do úhrnné částky 12.000 Kč.

Dotaz 3:

Mám uzavřeno soukromé životní pojištění, smlouva splňuje podmínky dané ustanovením § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů. Co se stane v případě, že např. od 1. května 2017 dodatkem ke smlouvě zkrátím dobu trvání smlouvy z 60 let dosažení věku na 55 let?

Odpověď:

Smlouva včetně dodatku splňuje podmínky zákona o daních z příjmů do 30. dubna 2017 a poplatník je oprávněn uplatnit zaplacené pojistné na své soukromé životní pojištění za měsíce leden až duben 2017 nejvýše do úhrnné částky 12.000 Kč. Pokud by již k žádné další úpravě pojistné smlouvy v budoucnu nedošlo a v roce dosažení věku 55 let by došlo k výplatě pojistného plnění (z důvodu dožití se ve smlouvě uvedeného věku 55 let), nárok na nezdanitelnou část základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v uplynulých 10 letech z důvodu zaplaceného pojistného základ daně snížen.

Dotaz 4:

Mám uzavřeno soukromé životní pojištění, smlouva splňuje podmínky dané ustanovením § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů. Co se stane v případě, že např. od 1. května 2017 uzavřu dodatek ke smlouvě, kterým mi budou znovu umožněny mimořádné výběry, a ještě v roce 2017 skutečným mimořádným výběr?

Odpověď:

Smlouva (včetně dodatku) od 1. května 2017 nesplňuje podmínky zákona o daních z příjmů pro uplatnění daňového odpočtu a v případě výplaty jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, zaniká nárok na daňový odpočet o částky, o které byl od 1. 1. 2015 poplatníkovi z důvodu zaplaceného pojistného základ daně snížen. Tyto částky jsou příjmem podle § 10 zákona o daních z příjmů v roce, ve kterém došlo k porušení podmínek daných zákonem.

Dotaz 5:

Mám uzavřeno soukromé životní pojištění, smlouva splňuje podmínky dané ustanovením § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů, a je uzavřena do dosažení věku 65 let. V předchozích letech jsem uplatňoval snížení daňového základu podle § 15 odst. 6 zákona o daních z příjmů. Co se stane v případě, že např. od 1. května 2017, kdy dosáhnu věku 62 let, uzavřu dodatek ke smlouvě, kterým mi budou umožněny mimořádné výběry?

Odpověď:

Smlouva uzavřením dodatku nesplňuje podmínky zákona o daních z příjmů a zaniká nárok na daňový odpočet. Za rok 2017 je poplatník oprávněn uplatnit zaplacené pojistné na své soukromé životní pojištění za měsíce leden až duben 2017 nejvýše do úhrnné částky 12.000 Kč. V dané situaci by však v případě uskutečnění mimořádného výběru v roce, kdy poplatník dosáhne věku 62 let, nebyl tento poplatník povinen zpětně zdanit dříve uplatněné daňové odpočty, právě proto, že k mimořádnému výběru došlo až po dosažení věku 60 let, tj. zákonná podmínka zákazu průběžného výběru před 60 rokem věku byla splněna.

▪ U odpočtu **ZAPLACENÝCH ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ (§ 15 odst. 7)** odečtou se částky zaplacených členských příspěvků do výše 1,5% zdanitelných příjmů, maximálně však do výše 3000 Kč.

Zde se opět budou porovnávat příspěvky sražené ze mzdy XII/2014 až XI/2015 se zdanitelnými příjmy roku 2015.

- Odpočet „ÚHRAD ZA ZKOUŠKY OVĚŘUJÍCÍ VÝSLEDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ“ (§ 15 odst. 8)

Maximálně lze odečíst úhrady ve výši **10000 Kč**, u osob se zdravotním postižením **13000 Kč** a u osob s těžším zdravotním postižením **15000 Kč**. Tyto odpočty lze uplatnit pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem nebo si je poplatník s příjmy podle § 7 neuplatnil jako výdaj. Prokázat nárok na odpočet musí poplatník potvrzením instituce oprávněné ověřovat a uznávat výsledky tohoto dalšího vzdělávání (zákon 179/2006 Sb.).

Na stránkách www.narodnikvalifikace.cz jsou obory, na co se je možno se dále vzdělávat a toto další vzdělávání je potom ověřováno zkušební komisí, které se platí částky, které lze potom odečítat.

Všechny **nezdanitelné částky** si bude moci uplatnit **daňový rezident** členského státu EU nebo státu tvořícího EHP **pouze v rámci daňového přiznání**, pokud prokáže, že 90% všech jeho příjmů je z území ČR (§ 15 odst. 9). Od roku 2014 je třeba doložit výši příjmů v zahraničí potvrzením zahraničního správce daně!

III/ Po odpočtu těchto nezdanitelných částek získáme tzv. „základ daně snížený o nezdanitelné částky“, který se zaokrouhlí na celé stovky směrem dolů.

IV/ Ze základu daně sníženého o nezdanitelné částky a zaokrouhleného na celé stovky směrem dolů se vypočte daň z příjmů 15%.

V/ Od vypočtené daně se odečtou slevy na dani

SLEVY NA DANI PODLE § 35ba odst. 1 se uplatní v těchto výších:

Slevy na dani podle § 35ba ZDP:	2015	2015 krácení za měsíce, kdy nebyly splněny podm. na začátku měsíce
- základní sleva u poplatníka	24 840 Kč	uplatní se vždy celá
- u starobního důchodce	24 840 Kč	uplatní se vždy celá
- na druhého z manželů	24 840 Kč	2070 Kč
- (na držitele průkazu ZTP/P)	(49 680 Kč)	4140 Kč
- na invaliditu 1. nebo 2. stupně	2 520 Kč	210 Kč
- na invaliditu 3. stupně	5 040 Kč	420 Kč
- na průkaz ZTP/P	16 140 Kč	1345 Kč
- na studium	4 020 Kč	335 Kč
- sleva za umístění dítěte	9 200 Kč	náleží i pokud dítě umístěno část roku

ZÁKLADNÍ SLEVA NA POPLATNÍKA (24840 Kč)

V ročním zúčtování **náleží vždy ve výši 24840 Kč**, a to i u daňových nerezidentů s podepsaným Prohlášením k dani. V plné výši se uplatní tato sleva i u poplatníků, kteří neměli příjmy po celý rok 2015. U poživatelů starobního důchodu se uplatní za rok 2015 rovněž celá sleva na poplatníka 24840 Kč.

SLEVA NA DRUHÉHO Z MANŽELŮ (24840 Kč a u manžela, který je držitelem průkazky ZTP/P **49680 Kč**), tato částka se krátí za měsíce, kdy netrvalo manželství na začátku měsíce.

Sleva na druhého z manželů bude náležet, jestliže jeho vlastní příjem nepřesáhl částku **68000 Kč**. Do částky 68000 Kč patří celoroční příjmy, i když manželství netrvalo po celý kalendářní rok.

Do příjmů druhého z manželů **se nezahrnují** podle § 35ba odst. 1 písm. b) pouze dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče s výjimkou odměny pěstouna, dávky osobám se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění, státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření, stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání a příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen podle § 4.

Veškeré **ostatní příjmy** (např. důchody, nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, podpora v nezaměstnanosti apod.) **do vlastních příjmů druhého z manželů patří, a to nesnížené o výdaje!**

Prokazování příjmu druhého z manželů se i nadále provádí čestným prohlášením poplatníka, tzn., že je třeba vepsat do „prohlášení k dani“, jméno, příjmení a rodné číslo manžela/lky a dobu, po kterou spolu žili v domácnosti (str. 4 prohlášení).

Ostatní slevy na dani (INVALIDITY A STUDIUM) se budou poskytovat za stejných podmínek jako v předchozích letech.

V případě, že byly podmínky splněny pouze po část kalendářního roku, náleží slevy podle § 35ba odst 1 písm. c) až f) ve výši poměrné části roční slevy za měsíce, kdy byly podmínky splněny na začátku měsíce.

Např. invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně byl přiznán od 20. 8. 2015. Sleva na tuto invaliditu se poskytne za měsíce IX. až XII., tj. ve výši 840 Kč (210x4).

K uplatnění průkazů ZTP/P sděluje GŘ, že budou akceptovat kromě zákonem stanoveného průkazu „ZTP/P“ i rozhodnutí vydaná Úřadem práce ČR o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením označeným symbolem „ZTP/P“.

Sleva za umístění dítěte (až do výše minimální mzdy – v roce 2015 je to 9200 Kč). Náleží až do výše zaplacených nákladů ve zdaňovacím období (max. 9200 Kč) i v případě, že dítě bylo umístěno jen po část roku.

Do konce roku 2015 zákon definicí zařízení péče od dětí neobsahoval a slevu na dani za rok 2015 tedy lze uplatnit na jakémkoliv zařízení pečující o děti předškolního věku, které svým charakterem poskytuje péči obdobnou mateřským školám (včetně mateřské školy samotné). Na stránkách finanční správy se k tomu uvádí citujeme „jedná se např. i o firemní či soukromou školku, dále pak jiné obdobné zařízení jako je např. lesní školka, soukromé jesle, či dětské centrum v případě, že provozuje mateřskou školkou s výjimkou zájmových kroužků – ty mají vzdělávací charakter.“

VI/ Po odpočtu veškerých řádně prokázaných slev na dani získáme daň po slevě (uvede se na řádce 20. „Výpočtu“ – musí být větší nebo rovna 0)

VII/ Daň po slevě porovnáme s úhrnem sražených záloh na daň uvedeným na řádce 21. „Výpočtu“

VIII/ Pokud je daň po slevě nižší než sražené zálohy, jedná se o přeplatek na dani, který se vrátí poplatníkovi, je-li tento přeplatek vyšší než 50 Kč. Případný nedoplatek z ročního zúčtování se poplatníkovi nesráží. Rozdíl mezi daní po slevě a sraženými zálohami se uvede na řádku 22. „Výpočtu“. **U zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na dítě, končí výpočet daně tímto řádkem.** Pokud zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, tak se naopak řádek 22. „Výpočtu“ nevyplňuje a pokračuje se ve výpočtu řádkami 23. až 31.

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na děti:

Příklad č. 1. Zaměstnanec s příjmem 40000 Kč měsíčně dostal v březnu 2015 roční odměnu za rok 2014 ve výši 200000 Kč a v měsíci listopadu 2015 zálohu na roční odměnu 100000 Kč. Z tohoto důvodu u něho bylo v březnu a listopadu uplatněno solidární zvýšení daně u záloh. Podle v současné době platného znění zákona o daních z příjmů je možné u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh, pokud nebude muset odvést solidární daň (tj. příjem nad 1277328 Kč). Zaměstnanec nemá žádné nezdanitelné částky a uplatňuje jen základní slevu na poplatníka. Základ daně pro solidární zvýšení daně u zálohy byl v březnu 133556 Kč (240000-106444) a v listopadu 33556 Kč (140000-106444). Solidární zvýšení daně u záloh činilo 11698 Kč (7% z 167112 Kč)

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	780 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel (§ 6 odst. 13)	265 200
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	1 045 200
12.	Vypočtená daň	156 780
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	131 940
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě) vč. solidárního zvýšení daně	143 638
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	+ 11 698

Tomuto zaměstnanci vychází přeplatek na dani ve výši 11698 Kč, což je vlastně vrácení solidárního zvýšení daně sraženého v měsících březnu a listopadu. Výhodou tohoto postupu je, že si již spousta zaměstnanců nebude muset podávat daňové přiznání, kde by jim FÚ vrátil stejnou částku, jakou jim vrací zaměstnavatel při ročním zúčtování...

Příklad č. 2. Zaměstnankyně má 2 pracovní poměry oba na 5000 Kč měsíčně. Podepsané prohlášení k dani má pouze u prvního zaměstnavatele. První zaměstnavatel jí nesráží žádnou daň, protože má podepsané prohlášení k dani. Druhý zaměstnavatel jí sráží zálohovou daň 15%. Kromě toho měla v průběhu roku jednu dohodu o provedení práce na 10000 Kč. Tato zaměstnankyně si musí podat daňové přiznání ze zákona (§ 38g odst. 2 – více plátců současně). V jejím případě by bylo vhodné, aby si do daňového přiznání zahrnula i příjem z dohody o provedení práce daněný srážkovou daní.

	zaměstnavatel č. 1 (5000)	zaměstnavatel č. 2 (5000)	zaměstnavatel dohoda 10000	do daňového přiznání
příjmy	60000	60000	10000	130000
pojistné	20400	20400	-	40800
základ daně	80400	80400	10000	170800
daň celkem	-	-	-	25620
sleva na dani	-	-	-	24840

daň po slevě				780
na dani zaplac.	0	12060	1500	13560
přeplatek				+ 12780

Tento příklad ukazuje hlavní výhodu neuplatnění srážkové daně do 5000 Kč (to sice bylo provedeno již pro zdaňovací období roku 2014, ale je aktuální i nyní). Nevýhodou tohoto postupu je a roce 2016 také bude to, že si daňové přiznání bude muset podat např. zaměstnanec s příjmem 50000 Kč měsíčně, který dostal jednou v roce odměnu od společenství vlastníků bytů ve výši 2000 Kč, z které musela být sražena zálohová daň a on měl tím pádem více plátců současně...

Příklad č. 3. Zaměstnanec s příjmem 12000 Kč měsíčně, který má nezdanitelnou částku z titulu dárkovství krevní plasmy ve výši 24000 Kč (12 odběrů) a kromě toho poskytl ještě další bezúplatné plnění (dar) na opravu kostela ve výši 2000 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	144 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	48 960
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	192 960
4.	Nezdanitelná částka – bezúplatné plnění (dar)	26 000
10.	Nezdanitelné částky celkem	26 000
11.	Základ daně snížený o nezdanitelné částky	166 960
12.	Vypočtená daň	25 044
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	204
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	4 104
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	+ 3 900

Tomuto zaměstnanci může být uplatněn dar v plné výši, tj. celých 26000 Kč aniž by byla překročena 15% hranice ze základu daně, která je 28944 Kč (192960x0,15). Vratka daně ve výši 3900 Kč u něho vznikla právě díky dárkovství krve a daru na opravu kostela.

IX/ U Zaměstnanců, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na dítě se pokračuje ve výpočtu takto:

DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ

činí **13404 Kč** na první dítě, **15804 Kč** na druhé dítě a **17004 Kč** na třetí a každé další dítě (u dítěte s průkazkou ZTP/P se tyto částky zvyšují na dvojnásobek podle toho, na které místo je dítě zařazeno). Daňové zvýhodnění se může poskytnout formou **slevy na dani** (až do výše daňové povinnosti) nebo formou **daňového bonusu**, který může činit maximálně **60300 Kč**. Nárok na daňový bonus vzniká zaměstnanci při ročním příjmu ve výši šestinásobku minimální mzdy, platné k 1. 1. zdaňovacího období, která byla ve výši 9200 Kč. Tzn., že nárok na roční daňový bonus vznikne u příjmu 55200 Kč nebo vyšším.

Posouzení, zda se jedná o vyživované dítě, je třeba provést podle § 35c odst. 6 ZDP. Podrobný výklad najdete v brožurě „Abecedník“, oddíl 5. a 8.

Vlastní porovnání nároku na daňové zvýhodnění se slevami na dani a daňovými bonusy je uvedeno v následujících příkladech

Díky tomu, že od 1. 1. 2015 došlo k diferenciaci výše daňového zvýhodnění na jednotlivé děti, bude třeba u těchto zaměstnanců **zjistit nejprve celkový nárok na daňové zvýhodnění za rok 2015** a tento údaj přenést na řádku 23. Výpočtu daně.

V některých případech tento úkon za Vás počítač neudělá nebo mu budete muset podkladové údaje zadat (zejména při změně zaměstnání nebo při změnách v uplatňování počtu dětí).

V této souvislosti se ale můžeme setkat i s velmi jednoduchými případy, např. pokud zaměstnanec pracoval u jednoho zaměstnavatele po celý rok a uplatňoval např. 2 děti. Zde bude náležet daňové zvýhodnění ve výši 29208 Kč, tj. součet 13404 Kč na první dítě a 15804 Kč na druhé dítě...

Nebo pokud zaměstnanec pracoval rovněž po celý rok u jednoho zaměstnavatele a v průběhu roku se mu změnil počet vyživovaných dětí – např. uplatňoval 3 děti a od 1. 9. 2015 přestalo jedno ze zletilých dětí studovat. V tomto případě bude výpočet daňového zvýhodnění jednoduchý a provede jej pravděpodobně sám software – daňové zvýhodnění bude náležet na první dítě 13404 Kč, na druhé dítě 15804 Kč a na třetí dítě 11256 Kč (1407x8), takže celkem 40464 Kč. Zde platí zásada, že pokud se sníží počet vyživovaných dětí, tak vypadne vždy daňové zvýhodnění na dítě s nejvyšším zvýhodněním, i když bylo uvedeno třeba i na prvním místě!

Obdobně jednoduše se bude postupovat i v případě, že se počet dětí v průběhu roku zaměstnanci u téhož zaměstnavatele zvýšil (dítě se narodilo nebo začalo studovat apod.).

Složitější situace ale nastanou v případě, že např. zaměstnanec měnil zaměstnání, byl po část roku na Úřadu práce nebo si poplatníci měnili děti mezi sebou v průběhu kalendářního roku. Zde bude třeba sledovat, jak dlouho bylo dítě vyživováno osobou u daného poplatníka a podle toho správně stanovit daňové zvýhodnění. Na tyto případy si uvedeme několik konkrétních příkladů:

Příklad č. 4. Zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na tři děti. Děti si zařadil tak, že jako dítě A dal dítě nezletilé, jako dítě B dal zletilé dítě, které studuje vysokou školu a jako dítě C dal rovněž dítě studující vysokou školu. Zaměstnanec skončil pracovní poměr u svého zaměstnavatele k 30. 6. 2015 a hned jej požádal o vystavení Potvrzení. Zaměstnavatel vyplní řádek 16. Potvrzení o zdanitelných příjmech takto:

děti uplatněné jako vyživované...	jméno a příjmení	rodné číslo	ve výši na jedno dítě od-do	ve výši na druhé dítě od-do	ve výši na třetí a další dítě od-do
	A	...	1 - 6		
	B	...		1 - 6	
	C	...			1 - 6

Pokud by tento zaměstnanec nastoupil hned od 1. 7. 2015 u jiného zaměstnavatele a uplatňoval by daňové zvýhodnění na své tři děti ve stejné výši jako u předchozího zaměstnavatele, tak by se v rámci ročního zúčtování uplatnilo daňové zvýhodnění ve výši **46212 Kč**, tj. součet částek 13404 Kč na první dítě + 15804 Kč na druhé dítě + 17004 Kč na třetí dítě. Děti byly po celý rok vyživovány osobami a do programu na zpracování mezd by se doplnilo, že po dobu 12 měsíců. Tato částka by se u zaměstnance přenesla na řádku 23. výpočtu daně – nárok na daňové zvýhodnění celkem.

Složitější situace by nastala v případě, že zaměstnanec nenastoupil k novému zaměstnavateli bezprostředně po skončení předchozího zaměstnání, ale např. až 1. 9. 2015. Děti by si u něho uplatňoval ve stejném pořadí a ve stejné výši, ale v zaměstnání byl pouze 4 měsíce, i když děti byly vyživovány po celý kalendářní rok. Zde je třeba nezapomenout zadat daňové zvýhodnění rovněž ve výši 46212 Kč,

protože poskytování daňového zvýhodnění není vázáno na dobu zaměstnání, ale na dobu, po kterou byly děti vyživovanými osobami.

Příklad č. 5. Zaměstnanec uplatňoval daňové zvýhodnění na tři děti. Děti si zařadil tak, že jako dítě A dal dítě nezletilé, jako dítě B dal zletilé dítě, které studuje vysokou školu a jako dítě C dal rovněž dítě studující vysokou školu. Dítě B ukončilo studium VŠ v měsíci březnu 2015 a to tak, že zanechalo studia. Zaměstnanec řádně vepsal změnu ve vyživovaných dětech do svého Prohlášení k dani a zaměstnavatel mu poskytoval od měsíce dubna 2015 daňové zvýhodnění na dítě C ve výši na druhé dítě. Zaměstnanec opět skončil pracovní poměr u svého zaměstnavatele k 30. 6. 2015 a hned jej požádal o vystavení Potvrzení. Zaměstnavatel vyplnil řádek 16. Potvrzení o zdanitelných příjmech takto:

děti uplatněné jako vyživované...	jméno a příjmení	rodné číslo	ve výši na jedno dítě od-do	ve výši na druhé dítě od-do	ve výši na třetí a další dítě od-do
	A	...	1 - 6		
	B	...		1 - 3	
	C	...		4 - 6	1 - 3

Pokud by tento zaměstnanec nastoupil hned od 1. 7. 2015 u jiného zaměstnavatele a uplatňoval by daňové zvýhodnění na své zbývající dvě děti ve výši na první 1117 Kč a na druhé 1317 Kč, tak by se v rámci ročního zúčtování uplatnilo daňové zvýhodnění ve výši 33459 Kč (13404 Kč na první dítě + 15804 Kč na druhé dítě + 3x1417 Kč na třetí dítě). Tato částka by se potom přenesla na řádku 23. Výpočtu daně.

Příklad č. 6. Zaměstnanec uplatňoval daňové zvýhodnění na tři děti. V měsíci květnu vepsal do Prohlášení k dani, že daňové zvýhodnění na druhé a třetí dítě bude od měsíce května uplatňovat manželka. Zaměstnavatel u něho od května uplatňoval daňové zvýhodnění ve výši 1117 Kč. Tento zaměstnanec skončil pracovní poměr v měsíci listopadu a v prosinci byl zaregistrován na Úřadu práce. Nyní požádal svého posledního zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování. Daňové zvýhodnění u tohoto zaměstnance se vypočte tak, že na první dítě se uplatní 1117x11 měsíců, na druhé dítě se uplatní 1317x4 měsíce a na třetí dítě 1417x4 měsíce. Celkem bude daňové zvýhodnění 23223 Kč a tento údaj se uvede na ř. 23 Výpočtu daně. Pokud by prokázal, že za měsíc prosinec neuplatňovala daňové zvýhodnění na první dítě manželka, mohlo by se na něj uplatnit daňové zvýhodnění za 12 měsíců.

Příklad č. 7. Zaměstnanec s příjmem 30000 Kč měsíčně má 5 dětí. Manželka nepracuje z titulu rodičovské dovolené s nejmladším dítětem. Zálohy na daň v průběhu roku neplatil. Daňové zvýhodnění u něho bylo uplatněno formou slevy na dani a daňového bonusu. Daňové bonusy byly vyplaceny ve výši 32700 Kč. Po skončení roku si přinesl potvrzení od zařízení péče o děti předškolního věku, že zaplatil za umístění 4 dětí částku ve výši 32000 Kč (4x8000) Výpočet ročního zúčtování by u něho vypadal takto:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	360 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	122 400
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	482 400
11.	Základ daně snížený o nezdánitelné částky	482 400

12.	Vypočtená daň	72 360
13.	Sleva na poplatníka	24 840
14.	Sleva na manželku	24 840
18a	Sleva za umístění dítěte	32 000
19.	Slevy na dani celkem	81 680
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	80 220
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	0
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	60 300 ^{/1}
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	32 700
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň.bonusu ř.25-28	27 600
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	27 600

/1 na řádce 25 se může uvést pouze maximální výše ročního daňového bonusu 60300 Kč, i když rozdíl mezi ř. 23. a ř. 24. činí 80220 Kč. Rozdíl je 19920 Kč, o které přišel díky stropu bonusu...

Tomuto zaměstnanci se poskytne doplatek na daňovém bonusu 27600 Kč, což je sice vysoká částka, ale mohla by být ještě vyšší, protože pokud by manželka pracovala (třeba i za minimální mzdu), tak by si uplatnila 2 děti s nejvyšší sazbou 17004 Kč a dostala by částku 34008 Kč formou daňového bonusu. Manžel by si plně vyčerpal slevy na dani (tj. na sebe 24840 Kč a za umístění 32000 Kč), nedostával by sice měsíční daňové bonusy, ale uplatněním daňového zvýhodnění na 3 děti (první v pořadí) ve výši 46212 Kč. Po odpočtu vypočtené daně cca 15520 Kč by se mu vrátilo rovněž cca 31 tis. Kč...

Příklad č. 8. zaměstnankyně s 2 dětmi pracovala do 30. 6. a měla příjem 4000 Kč měsíčně. Od 1. 7. jí byl příjem zvýšen na 5000 Kč. V měsících červenec až prosinec jí byl vyplácen měsíční daňový bonus, protože splnila podmínku poloviny minimální mzdy. Výpočet ročního zúčtování u ní bude vypadat takto:

20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba (částka musí být větší nebo rovna 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	29 208
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	0
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	0
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	14 604
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	Nevybere se
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	0
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	0

Vzhledem k tomu, že tato zaměstnankyně nedosáhla v roce 2015 šestinásobku minimální mzdy (9200x6=55200 Kč), ale pouze 54000 Kč, nemá nárok na roční daňový bonus, ale nárok na měsíční daňové bonusy v měsících červenec až prosinec neztrácí, protože v jednotlivých měsících jejich výplaty splnila podmínku alespoň poloviny minimální mzdy (4600 Kč).

Pokud by ale tato zaměstnankyně pracovala např. ještě v jednom měsíci na dohodu o provedení práce a dostala tam odměnu 5000 Kč, mohla by využít možnosti podat si daňové přiznání a překlasifikovat si srážkovou daň z dohody o provedení práce na zálohovou daň. Podle změny v § 35c odst. 4, která začala platit od 1. 1. 2015, by se jí příjem z této dohody o provedení práce započítal do příjmů pro splnění podmínky dodržení šestinásobku minimální mzdy ($54000 + 5000 = 59000$) a finanční úřad by jí vrátil jednak srážkovou daň 750 Kč z dohody a dále by jí vyplatil daňový bonus na 2 děti za 6 měsíců ve výši 14604 Kč.

XI/ Vrácení daně

V případě, že na řádce 22 bude přeplatek na dani vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2016. Pokud je doplatek ze zúčtování na ř. 30 vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi rovněž **nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2016**. O vrácený přeplatek si sníží plátce daně nejbližší odvody záloh nebo může požádat o vrácení přeplatku podle § 155 zákona 280/2009 Sb., daňového řádu. Správce daně by měl přeplatek vrátit do 30 dnů ode dne obdržení žádosti.

V případě, že vznikne nedoplatek na dani, tak se od poplatníka nevybere.

NA CO SI DÁT POZOR PŘI ROČNÍM ZÚČTOVÁNÍ ZA ROK 2015

- **jestli není poplatník povinen podat daňové přiznání**

např. pokud víme, že náš zaměstnanec měl v průběhu roku ještě dalšího souběžného zaměstnavatele (např. pobírá někde odměnu za dozorčí radu 1500 Kč měsíčně). V tomto případě měl více plátců současně a **je povinen si podat daňové přiznání**.

- **jestli je správně stanoven základ daně u poplatníků („superhrubá mzda“)**

zde hlavně v případě, že zaměstnanec má při kombinaci souběhu zaměstnání s odlišným odvodem povinného pojistného. Pokud měl např. při podepsaném prohlášení k dani pracovní poměr zakládající účast na pojištění a zároveň u téhož zaměstnavatele po část roku dohodu o provedení práce do 10000 Kč, která nezakládá účast na pojištění.

- **jestli součet příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 u poplatníka nepřekročil 1277328 Kč**

zde by se muselo odvést solidární zvýšení daně, a to formou podání daňového přiznání. **Kdy toto může nastat?** – např. nastoupil k nám zaměstnanec, který měl u předchozího postupného zaměstnavatele vyšší příjmy a v součtu s příjmy u nás překročil částku 1277328 Kč.

- **jestli není poskytnut daňový bonus u zaměstnance, který nedosáhl příjmu alespoň 55200 Kč (tj. 6-ti násobku minimální mzdy)**

Na daňové bonusy, které mu byly poskytnuty v měsících, kdy dosáhl alespoň poloviny minimální mzdy, ale nárok neztrácí. Pokud by musel podat tento poplatník daňové přiznání, musí vrátit i řádně vyplacené daňové bonusy v jednotlivých měsících, jestliže nedosáhl celkového ročního příjmu alespoň 55200 Kč.

- u všech **daňových nerezidentů se může vždy odečíst celých 24840 Kč (případně ještě sleva na studium)**, ale nelze uplatnit nezdánitelné částky, slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti

Rezidenti státu EU nebo EHP by si mohli **uplatnit nezdánitelné částky, slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až f) a g) a daňové zvýhodnění na dítě v rámci daňového přiznání**, kde budou muset prokázat, že 90% jeho veškerých příjmů pochází z ČR. Zároveň musí předložit **potvrzení zahraničního správce daně o výši příjmů ze zahraničí**.

- **zkontrolovat nedoplatky na dani**

Díky jednotné dani 15% by **nedoplatky na dani neměly vůbec vzniknout**. Doporučujeme v případě nedoplatku na dani zkontrolovat výpočet záloh v průběhu roku a také se podívat na Potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozích plátců.

- **zkontrolovat, zda nejsou vyplněny v Potvrzení o zdanitelných příjmech řádky s doplatky mzdy z předchozích let**

Pokud jsou vyplněny v Potvrzení o zdanitelných příjmech řádky 4. nebo 5. není možné provést roční zúčtování záloh. Tito poplatníci si musí vždy podat daňové přiznání.

ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH U NĚKTERÝCH SPECIFICKÝCH SKUPIN ZAMĚSTNANCŮ

- **ZAMĚSTNANCI, KTERÝM NEBYLA VYPLACENA CELÁ MZDA ZA ROK 2015 ANI DO 31. 1. 2016**

U těchto zaměstnanců se provede roční zúčtování pouze ze skutečně vyplacených příjmů. Zde bude pravděpodobně vrácena vyšší částka formou přeplatku na dani, protože slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě se uplatní za celý rok. V roce, kdy jim budou tyto mzdy doplacený, ale dojde k tomu, že jejich daňová povinnost bude naopak vyšší.

- **CIZINCI**

Zde je třeba rozlišit, zda se jedná o **daňového rezidenta** (tj. ten, kdo má daňovou povinnost z celosvětových příjmů v ČR) nebo o **daňového nerezidenta**, který má daňovou povinnost pouze z příjmů ze zdrojů v ČR. **Mzda** za práci vykonávaná na našem území má vždy **zdroj na území ČR**.

Cizinec, daňový rezident by u nás měl mít bydliště nebo se zde obvykle zdržovat (popř. by zde měl mít rodinu) a pokud měl příjmy ze závislé činnosti u nás - může v případě, že měl podepsané prohlášení k dani, požádat o roční zúčtování a uplatnit všechny nezdánitelné částky podle § 15, slevy na dani podle § 35ba, které řádně prokáže a může uplatnit i daňové zvýhodnění na děti (§ 35c).

Cizinec, daňový rezident členského státu EU nebo EHP, pokud by u nás měl pouze příjmy ze závislé činnosti, mohl by si požádat o provedení ročního zúčtování (předpokladem je podpis prohlášení k dani). U něho by se mohla uplatnit pouze základní sleva na dani (24840 Kč) a sleva na dani na studenta (4020 Kč). Nezdánitelné částky si může uplatnit pouze v případě, že je **90% všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR, a to formou podání daňového přiznání**. Za stejných podmínek by si mohl uplatnit **slevu na manželku, invalidity nebo slevu za**

umístění a daňové zvýhodnění na dítě. Výši příjmů ze zahraničí musí prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

POZOR – při posuzování, zda se jedná o rezidenta v ČR nebo ve státě, odkud tento cizinec pochází, je vhodné se podívat do platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění s příslušným státem. Platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění jsou v příloze tohoto čísla v elektronické podobě. V případě, že máte **jakoukoliv pochybnost** o rezidenci či nerezidenci, **považujte cizince za nerezidenta a uplatněte u něho pouze odpočet základní slevy**, případně částky na studium. Pokud chce uplatnit další slevy na dani, nezdanitelné částky nebo daňové zvýhodnění na dítě, doporučte mu podání daňového přiznání, kde by měl prokázat, že 90% jeho veškerých příjmů je z území ČR.

▪ **ZAMĚSTNANCI POBÍRAJÍCÍ NÁHRADU ZA ZTRÁTU NA VÝDĚLKU**

Zaměstnancům, kterým byla vyplacena náhrada za ztrátu na výdělku od Kooperativy nebo České pojišťovny nelze roční zúčtování za rok 2015 provést, protože tato náhrada podléhala zálohové dani bez ohledu na to, v jaké byla výši.

▪ **TISKOPIS DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ**

Pro podání daňového přiznání za rok 2015 je třeba použít nový **vzor č. 22**, který se ale oproti předchozím vzorům změnil zejména z důvodu diferencované výše na vyživované děti. Je zde rovněž možnost překlasifikace srážkové daně na zálohovou. Příjmy z dohody o provedení práce do 10000 Kč se uvedou na řádce 31. a sražená daň z dohody na řádce 87a. Jinak daňové přiznání má i nadále 3 stálé přílohy. Zaměstnanec, který měl pouze příjmy ze závislé činnosti od více plátců současně, vyplní pouze základní tiskopis bez příloh. Pokud zaměstnanec zároveň podnikal, vyplní ještě přílohu č. 1. V případě, že měl příjmy z pronájmu (§ 9) nebo ostatní příjmy (§ 10), vyplní ještě přílohu č. 2. Při příjmech ze zahraničí se vyplní příloha č. 3 případně samostatný list k příloze č. 3. Ten, kdo vstoupil do **II. pilíře důchodové reformy** a je povinen podat daňové přiznání z titulu, že měl i příjmy podle § 7, musí podat ještě tzv. **pojistné přiznání** na tiskopise MFin 5405/P4/1 – vzor č. 3.

Generální finanční ředitelství upozorňuje, že v případě, kdy poplatník podává daňové přiznání a uplatňuje nárok na daňové zvýhodnění, je povinnou přílohou k prokázání nároku na daňové zvýhodnění „Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění pro účely podání daňového přiznání“. Plátce uvede, na které děti druhý z poplatníků uplatňoval/neuplatňoval daňové zvýhodnění a v jaké výši. Tento tiskopis MFin 5558 vzor č. 1 je dostupný na webových stránkách <http://www.financnisprava.cz> a je rovněž přílohou tohoto čísla.

DOTAZY K PROVÁDĚNÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ

Náš zaměstnanec, daňový rezident ČR, daroval 2x krev ve zdravotnickém zařízení na Slovensku. Můžeme mu v rámci ročního zúčtování za rok 2015 uplatnit částku 2x2000 Kč jako bezúplatné plnění?

Podle § 38g odst. 2 je povinen podat daňové přiznání poplatník, který uplatňuje bezúplatné plnění poskytnuté do zahraničí za podmínek stanovených v § 15 odst. 1. Tzn., že tento zaměstnanec si může bezúplatné plnění v částce 4000 Kč poskytnuté do zahraničí uplatnit, ale pouze v rámci svého daňového přiznání.

Druh a družka mají hypoteční úvěr na koupi bytu, který užívají k svému trvalému bydlení. Oba jsou účastníky smlouvy a zároveň spoluvlastníky bytu. Může si uplatnit odpočet úroků druh, když družka je na mateřské dovolené a nemá žádné příjmy, z kterých by si mohla úroky uplatnit?

Vzhledem k tomu, že oba dva jsou účastníky smlouvy o úvěru a zároveň spoluvlastníky, tak si podle § 15 odst. 4 může odpočet úroků uplatnit buď jeden z nich nebo každý z nich rovným dílem

Musí podat daňové přiznání poživatel starobního důchodu, který u nás pracoval v měsících leden až květen na dohodu o provedení práce s odměnou 10000 Kč a neměl podepsané prohlášení k dani? Sráželi jsme u něho srážkovou daň 1500 Kč měsíčně (celkem byla daň 7500 Kč) a po skončení této dohody již nikde jinde nepracoval.

Tento zaměstnanec není povinen za rok 2015 podat daňové přiznání, protože sražením srážkové daně je jeho daňová povinnost splněna. Ale vzhledem k tomu, že neměl v průběhu roku nikde podepsané Prohlášení k dani, bylo by pro něho výhodné, aby jej buď dodatečně podepsal u svého bývalého zaměstnavatele nebo si sám podal po skončení roku daňové přiznání a využil v něm možnosti překlasifikace srážkové daně na zálohovou. Zaměstnanci by se po podání daňového přiznání vrátilo celých 7500 Kč.

Musí si za rok 2015 podat daňové přiznání a dodanit vyplacené důchody poživatel invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně, který měl v letošním roce příjmy ze zaměstnání a z pronájmu, které přesáhly 840000 Kč? Nebo se povinnost dodanění vyplacených důchodů týká pouze poživatelů starobního důchodu?

Podle § 4 odst. 3 se osvobození pravidelně vyplácených důchodů nepoužije v případě, kdy součet příjmů podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 přesáhnou částku 840000 Kč. Vzhledem k tomu, že pravidelně vypláceným důchodem je i invalidní důchod, bude muset tento zaměstnanec podat po skončení roku 2015 daňové přiznání a jako příjem podle § 10 v něm uvést výši vyplacených invalidních důchodů v tomto roce.

Můžeme provést roční zúčtování za rok 2015 u zaměstnance, jenž má uzavřenou životní pojistku, z které si uplatňoval odpočet nezdanitelné částky v předchozích letech? Za rok 2015 mu pojišťovna nevystavila potvrzení o zaplaceném pojistném. Zaměstnanec zatím nepodepsal dodatek, kterým by smlouva splňovala nové podmínky.

Pokud si zaměstnanec nezměnil pojistnou smlouvu do 31. 3. 2015 tak, aby neumožňovala předčasné výběry, tak mu pojišťovna již nevystavila potvrzení o zaplaceném pojistném za rok 2015. Jestliže si ale zaměstnanec smlouvu o životním pojištění nezrušil, není povinen podávat daňové přiznání a je možné u něho provést roční zúčtování.

Zaměstnanec si u nás v roce 2015 vydělal částku cca 80000 Kč hrubého. Kromě toho podniká a z podnikání si uplatňuje výdaje paušální částkou 60%. Tento zaměstnanec si bude podávat daňové přiznání a ptal se nás, zda si bude moci uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti? Manželka byla na rodičovské dovolené a její příjmy v roce 2015 nepřekročily 68000 Kč.

Podle § 35ca ZDP si slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě nemůže uplatnit poplatník, který uplatňuje výdaje podle § 7 a § 9 paušální částkou. Podmínkou pro uplatnění manželky a dětí je, že dílčí základ daně u příjmů, kde byly uplatněny výdaje paušální částkou nepřekročí 50% celkového základu daně. V tomto případě bude záležet na tom, jak vysoké příjmy z podnikání bude tento zaměstnanec mít. Pokud by měl příjmy z podnikání např. 250000 Kč, uplatní si výdaje paušálem 60%, tj. 150000 Kč, takže **základ daně podle § 7 je 100000 Kč**. Jelikož je zároveň zaměstnancem a jeho **základ daně ze zaměstnání (superhrubá mzda) činí 107200 Kč** ($80000 \times 1,34$), tak **celkový základ daně je 207200 Kč** ($100000 + 107200$). V tomto případě dílčí základ daně z podnikání nepřekročí 50% celkového základu daně ($100000 : 207200 = 48,26\%$) a on si může v rámci daňového přiznání uplatnit jak slevu na manželku, tak daňové zvýhodnění na dítě. Pokud by ale jeho příjmy z podnikání byly vyšší než 250000 Kč a uplatnil si výdaje paušálem 60%, tak by jeho základ daně z podnikání činil více než 50% celkového základu daně a on by si nemohl slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dítě uplatnit.

Zaměstnanec převedl v měsíci červnu 2015 své penzijní připojištění se státním příspěvkem z transformovaného fondu na novou smlouvu o doplňkovém penzijním spoření. Do doplňkového penzijního spoření byly převedeny vlastní vklady, příspěvky zaměstnavatele, státní příspěvky a podíl na výnosech hospodaření penzijního fondu. Potvrzení o zaplaceném příspěvku na penzijní připojištění přinesl za měsíce leden až duben a od měsíce května má potvrzeny zaplacené příspěvky na doplňkové penzijní spoření zaplacené v roce 2015. Může se u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh za rok 2015?

Podle § 15 odst. 5 se v případě převodu prostředků z transformovaného fondu do systému doplňkového penzijního spoření postupuje tak, že se sečtou příspěvky zaplacené na penzijní připojištění a příspěvky na doplňkové penzijní spoření. Tato částka se sníží o 12000 Kč a maximálně lze odečíst od základu daně částku 12000 Kč.

Zaměstnanci byla dne 12. ledna 2016 vyplacena pojišťovnou Kooperativa náhrada za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti ve výši 4863 Kč za pracovní úraz, který se stal v listopadu 2015. Můžeme v tomto případě provést za rok 2015 roční zúčtování záloh?

Podle § 5 odst. 4 zákona o daních z příjmů se příjmy ze závislé činnosti (§ 6) vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období. Vzhledem k tomu, že náhrada za ztrátu na výdělku je také považována za příjem ze závislé činnosti (§ 6 odst. 1 písm. d) ZDP), a byla z ní sražena zálohová daň, musí si zaměstnanec sám podat za rok 2015 daňové přiznání. Od roku 2014 již nelze z náhrady za ztrátu na výdělku uplatnit srážkovou daň, i když je příjem do 5000 Kč (srážková daň se může uplatnit pouze u

dohody o provedení do 10000 Kč, při nepodepsaném Prohlášení k dani, jinak se sráží vždy zálohová daň).

Náš zaměstnanec, poživatel invalidního důchodu prvního stupně dosáhl důchodového věku dne 10. srpna 2015 a požádal si od tohoto data o starobní důchod. Do kdy mu můžeme uplatňovat slevu na invaliditu? Má nějakou možnost invaliditu ještě uplatňovat, pokud bude i nadále pracovat?

Sleva na invaliditu podle § 35ba odst. 1 písm. c) by se uplatnila ve výši 8/12 z částky 2520 Kč. Pokud by si ale zaměstnanec zašel s rozhodnutím OSSZ o tom, že je invalidní na příslušný FÚ, tak ten by mu měl vystavit potvrzení o tom, že u něho zanikl nárok na invaliditu prvního stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu a starobního důchodu. Na potvrzování této skutečnosti existuje tiskopis MFin 5458, který je na stránkách finanční správy. V případě doložení tohoto potvrzení do 15. února 2016 by bylo možné slevu na invaliditu uplatnit za celý rok 2015.

Musí podat daňové přiznání poživatel starobního důchodu, který již nikde nepracuje, nemá ani příjmy z podnikání podle § 7 ZDP a jeho jediným příjmem byl příjem z příležitostného pronájmu automobilu, za který obdržel v roce 2015 částku 22000 Kč?

V tomto případě by se jednalo o příjem podle § 10 odst. 1 písm. a) ZDP (příjem z příležitostného nájmu movité věci), který je podle § 10 odst. 3 od daně z příjmů osvobozen do 30000 Kč za zdaňovací období. Pokud by ovšem toto vozidlo pronajímal soustavně, jednalo by se o příjem podle § 9 odst. 1 písm. b), který by podléhal dani z příjmů, pokud by překročil u osoby bez příjmů podle § 6 částku 15000 Kč.

Zaměstnankyně uplatňuje daňové zvýhodnění na zletilou dceru, která je držitelem průkazu ZTP/P a studuje střední školu (potvrzení o studiu doložila). Dne 10. září nám zaměstnankyně přinesla rozhodnutí ČSSZ o přiznání invalidního důchodu třetího stupně, a to zpětně od měsíce února 2015 (tj. od dosažení zletilosti) a zároveň nám sdělila, že dítěti byla v měsíci září vyplacena první záloha na tento důchod. Daňové zvýhodnění jsme již za měsíc září neposkytli. Musíme zpětně opravit měsíce březen až srpen, kdy bylo uplatňováno daňové zvýhodnění na toto dítě?

Podmínky, za kterých je toto dítě považováno po dosažení zletilosti za vyživované dítě jsou uvedeny v § 35c odst. 6 ZDP. První podmínka řádného studia je splněna studiem na střední škole. Druhou podmínkou je „nepobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně“. Podle zákona o důchodovém pojištění vzniká dítěti s průkazkou ZTP/P nárok na invalidní důchod třetího stupně dovršením věku 18 let. Jelikož zákon o daních z příjmů spojuje nárok na daňové zvýhodnění **s pobíráním tohoto důchodu** a ne se vznikem nároku na tento důchod, je možné daňové zvýhodnění poskytnout až do měsíce září 2015.

Zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na svého vnuka, protože jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit. Nyní by si ještě chtěl uplatnit na vnuka za rok 2015 i „slevu za umístění dítěte“

(školnovné). Přinesl nám potvrzení ze školky, že na tohoto vnuka byla zaplacená v roce 2015 částka 8600 Kč. Můžeme mu tuto slevu za umístění uznat?

Podle § 35bb odst. 3 ZDP lze slevu za umístění vlastního vnuka uplatnit pouze v případě, že je v péči nahrazující péči rodičů. Tzn., že pokud si Váš zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na vnuka pouze z toho důvodu, že jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, nelze slevu za umístění uplatnit. Jestliže by byl vnuk svěřen zaměstnanci do péče nahrazující péči rodičů, mohla by se sleva za umístění uplatnit.

Zaměstnanci jsme naší vinnou neuplatnili za rok 2014 slevu na manželku, která byla jeden měsíc na mateřské dovolené, potom čerpala dovolenou na zotavenou a poté byla na rodičovské dovolené. Její příjem nepřesáhl v tomto roce 68000 Kč. Můžeme u zaměstnance provést opravu ročního zúčtování za rok 2014 nebo si musí podat daňové přiznání?

Opravu ročního zúčtování záloh za předchozí roky je možné provést, protože chyba vznikla vinou plátce mzdy (zaměstnanec si uplatňoval slevu na manželku, tzn., že ji vepsal do prohlášení k dani) a zaměstnavatel opomněl tuto slevu uplatnit. Podle § 38i odst. 2 ZDP vrátí plátce daně vzniklý rozdíl, pokud neuplynuly 2 roky od konce lhůty pro podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za zdaňovací období, v němž rozdíl vznikl (možnost vrácení daně za rok 2014 zanikne 28. 2. nebo 20. 3. 2017 podle toho, zda je vyúčtování daně podáváno elektronicky nebo ne).

Syn naší zaměstnankyně ukončil studium na VŠ zanecháním studia k 15. březnu 2015. Od 10. září 2015 se stal studentem jiné vysoké školy. Za kolik měsíců má náš zaměstnanec nárok na daňové zvýhodnění v roce 2015?

Podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře se za soustavou přípravu na budoucí povolání považuje také doba od ukončení studia na VŠ do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné VŠ, pokud toto studium bezprostředně navazuje na ukončení studia na VŠ; nejdéle však doba 3 měsíců následujících po měsíci, kdy dítě ukončilo studium na VŠ. Vzhledem k tomu, že na novou VŠ nastoupil v nejbližším možném termínu, může se daňové zvýhodnění uplatnit i za měsíce duben, květen a červen. Podle § 35c odst. 10 pak lze daňové zvýhodnění uplatnit již od měsíce, kdy začíná soustavná příprava na budoucí povolání, tj. od měsíce září. Takže nárok bude na měsíce I. až VI. a IX. až XII.

Můžeme uplatnit daňové zvýhodnění matce studentky vysoké školy (do 26 let věku), která přerušila studium z důvodu porodu a péče o dítě, které se jí v průběhu studia narodilo?

Ano, podle § 14 odst. 2 písm. d) zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře se za soustavou přípravu dítěte na budoucí povolání považuje také „**doba přerušení studia na vysoké škole, po kterou by jinak trvala mateřská nebo rodičovská dovolená**“. U tohoto písmene je odkaz na § 195 až 198 zákoníku práce, tzn., že doba přerušení studia by se mohla započítat jako studium až do tří let věku dítěte. Dceru je tak možno po dobu přerušení studia považovat za vyživované dítě. Teoreticky by si mohla matka uplatnit i daňové zvýhodnění na vnuka podle § 35c

odst. 6 ZDP v případě, že jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit...

Manželka pobírala rodičovský příspěvek do 21. srpna 2015 a do konce měsíce srpna čerpala u zaměstnavatele neplacené volno (neměla školku). Od měsíce září pracuje a její měsíční příjem činí 20000 Kč. Za měsíce září až listopad má příjem 60000 Kč, což je méně než 68000 Kč. Patří do této částky i příjem za měsíc prosinec, který je vyplacen v lednu 2016? Slyšeli jsme, že např. nemocenská nebo peněžitá pomoc v mateřství vyplacená v lednu za prosinec do těchto příjmů nepatří, jak je to s vyplacenou mzdou?

Do vlastního příjmu manželky (manžela) pro uplatnění slevy na dani v souladu s §35ba odst. 1 písm. b) ZDP, se zahrnují veškeré příjmy s výjimkou příjmů výslovně uvedených v § 35ba odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Do tohoto příjmu manželky (manžela) se **zahrnují příjmy dosažené v daném zdaňovacím období, tj. od 1. ledna do 31. prosince daného kalendářního roku**, bez ohledu na skutečnost, zda jde o dávky jako je peněžitá pomoc v mateřství, nemocenské, ošetřovné, podpora v nezaměstnanosti či jiné příjmy. To znamená, že např. peněžitá pomoc v mateřství za měsíc prosinec 2015 vyplacená v lednu 2016, se započte do vlastního příjmu manželky ve zdaňovacím období roku 2016.

U příjmů ze závislé činnosti dle § 6 ZDP, se ale postupuje podle § 5 odst. 4, v němž se uvádí: *"Příjmy ze závislé činnosti (§ 6) vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období."* To znamená, že příjmy ze závislé činnosti vyplacené za prosinec 2015 v lednu 2016 se zahrnují do vlastního příjmu manželky ve zdaňovacím období roku 2015 a sleva na manželku za tento rok uplatnit nelze.

Do konce měsíce října jsme uplatňovali daňové zvýhodnění na syna našeho zaměstnance, který studuje vysokou školu a zároveň pracuje ve státní správě. V listopadu nám oznámil, že syn byl od 1. 11. 2015 přijat do služebního poměru podle zákona 234/2014 Sb. o státní službě a že máme daňové zvýhodnění zastavit. Je tento postup v souladu s platnou legislativou?

Podle § 12 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona 117/95 Sb. o státní sociální podpoře se za soustavou přípravu na budoucí povolání nepovažuje studium za trvání služebního poměru. Studující dítě, které má služební poměr u státní správy, nelze od 1. 11. 2015 (od doby, kdy složilo slib) považovat za studenta soustavně se připravujícího na budoucí povolání (dosud to bylo jen u služebního poměru u Armády a u Policie).

Zaměstnanec u nás pracoval po celý rok 2015 a kromě toho obdržel zemědělského družstva nájemné za pozemky ve výši 5600 Kč. Koncem roku zrušil smlouvu na penzijní připojištění, z které si uplatňoval nezdánitelnou od roku 2008 ve výši 12000 Kč za rok. Tento zaměstnanec si bude muset sám podat daňové přiznání z důvodu, že musí dodanit uplatněné odpočty na pojistky, ale musí v daňovém přiznání uvést i příjem z pronájmu, který mu byl vyplacen ve výši 5600 Kč, což je méně než 6000 Kč?

Pokud je zaměstnanec povinen z nějakého důvodu podat daňové přiznání, musí v něm uvést **veškeré dani podléhající příjmy**. V tomto případě vyplní v příloze č. 2

daňového přiznání příjem z nájmu (§ 9), u něhož si může uplatnit výdaje paušálem ve výši 30% a zároveň v příloze č. 2. vyplní ostatní příjmy (§ 10) – odpočty ze zrušeného penzijního připojištění.

Od května letošního roku u nás pracuje zaměstnanec, kterému jeho předchozí zaměstnavatel nevyplatil odstupné při skončení pracovního poměru. Od Úřadu práce obdržel tzv. kompenzaci odstupného. Je možné u tohoto zaměstnance provést roční zúčtování záloh v případě, že mu byla vyplacena Úřadem práce kompenzace odstupného?

Kompenzace za nevyplacené odstupné je poskytována podle § 44b zákona 435/2004 Sb. o zaměstnanosti a je plněním z uplatňování státní politiky zaměstnanosti. Kompenzace odstupného je jako nástroj státní politiky zaměstnanosti příjmem, který je osvobozen od daně z příjmů fyzických osob podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o daních z příjmů a zaměstnanci je možné při splnění ostatních podmínek provést roční zúčtování záloh.

V naší firmě působí odborová organizace, která svým členům potvrzuje, jakou částku zaplatili odborové organizaci na příspěvcích podle jejich stanov. Tyto příspěvky jsou sráženy zaměstnancům ze mzdy a jsou uváděny i na mzdovém listě. Je možno vydat pro účely ročního zúčtování hromadné potvrzení o zaplacených příspěvcích?

Podle dostupných výkladů není na závalu, jestliže odborová organizace předloží pro účely ročního zúčtování záloh u zaměstnavatele tzv. hromadné potvrzení pro více zaměstnanců. Zde je ale třeba upozornit, že na tomto potvrzení budou jen sražené příspěvky ze mzdy nebo náhrady mzdy. Pokud byl zaměstnanec v pracovní neschopnosti a pobíral dávky NP, tak své příspěvky za tuto dobu platil přímo odborové organizaci a bude třeba je do potvrzení doplnit.

2/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“, „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“ A „VYÚČTOVÁNÍ POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ“

Pro předkládání tiskopisu „Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti“ (tj. vyúčtování tzv. „zálohové daně“) se použije tiskopis **vzor č. 22**, který je třeba předložit podle § 38j odst. 5 **nejpozději do 2 měsíců** po uplynutí kalendářního roku. Vzhledem k tomu, že lhůta běží až od následujícího dne, je třeba vyúčtování **předložit 1. března 2016**.

Pokud bude Vyúčtování daně podáno **elektronicky**, je lhůta pro podání **do 21. března 2016**. Elektronickou formu podání budou muset povinně zvolit všichni zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají daňové nerezidenty a vyplňují přílohu č. 2 vyúčtování. Jedinou výjimkou jsou zaměstnavatelé fyzické osoby, pokud u nich počet daňových nerezidentů nepřekročil 10 osob.

POZOR: podle § 72 odst. 4 zákona 280/2009 Sb. (daňový řád) jsou zaměstnavatelé, kteří mají **zpřístupněnu datovou schránku nebo mají zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, povinni podávat přihlášky k registraci, oznámení o změně registračních údajů, řádného daňového**

příznání a dodatečného daňového příznání, hlášení a vyúčtování pouze elektronicky - datovou zprávou.

Tzn., že ten, kdo má zpřístupněnou datovou schránku (což je většina právnických osob a i některé fyzické osoby) musí elektronicky podávat vše v oblasti daní.

Pro předkládání tiskopisu „**Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně**“ (tj. **vyúčtování tzv. „srážkové daně“**) se použije formulář **vzor č. 18**. Předkládání tohoto tiskopisu se řídí obecnou lhůtou podle § 137 daňového řádu, tj. do 3 měsíců po uplynutí kalendářního roku. Za rok 2015 to bude **do 1. dubna 2016**. I zde platí povinnost podat vyúčtování elektronicky, pokud je zpřístupněna datová schránka.

UPOZORNĚNÍ: Od doby, kdy vstoupil v platnost zákon 280/2009 Sb., daňový řád je třeba provádět jakékoliv opravy ve vyúčtování zálohové i srážkové daně za předchozí roky dodatečným vyúčtováním daně. Dodatečné vyúčtování je třeba podat do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém to daňový subjekt zjistil a ve stejné lhůtě je třeba rozdílnou částku doplatit (§ 141 daňového řádu).

Lhůta pro podání **Vyúčtování pojistného na důchodové spoření za pojistné období** za rok 2015 (elektronický tiskopis 25 5542 MFin 5542 – **vzor č. 3**) včetně Pokynů k vyplnění (tiskopis 25 5542/1 MFin 5542/1 – **vzor č. 3**) je **do 1. 4. 2016** a podání lze učinit **pouze elektronicky**. **Příloha č. 1 k Vyúčtování – Opravy na pojistném** je určena pro plátce pojistného, který provádí opravy na pojistném do dne podání vyúčtování, které nebyly součástí hlášení ani následného hlášení ve vykazovaném pojistném období (též pro plátce, který hlášení nepodal). V případě, že plátce pojistného podává dodatečné vyúčtování, je Příloha č. 1 vždy povinnou přílohou k tomuto vyúčtování.

POZOR: do 31. srpna 2016 je možno podat opožděné vyúčtování pojistného a dodatečné vyúčtování pojistného na důchodové spoření za pojistná období 2013 až 2015. Po tomto datu již nebude možné opravné ani dodatečné vyúčtování podat (zákon 376/2015 Sb. o ukončení důchodového spoření).

3/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

6/2016 Je třeba vystavovat nová „Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků o tom, zda uplatňuje daňové zvýhodnění na děti a v jakém pořadí“, pokud u poplatníků nedošlo oproti roku 2015 ke změně?

*V § 38l odst. 5 ZDP (způsob prokazování slev a daňového zvýhodnění...) se říká: „Jestliže se **změnily skutečnosti** pro příznání (mimo jiné) daňového zvýhodnění, **předloží poplatník nové doklady** prokazující platnost nároku na odpočet.“ Z tohoto vyplývá, že nové Potvrzení by přicházelo v úvahu jen v případě, že si poplatníci změnili pořadí dětí nebo se změnily počty vyživovaných dětí.*

7/2016 Náš zaměstnanec měl od 21. 12. do 30. 12. 2015 neomluvenou absenci. Náhradu mzdy za dny 24. a 25. 12. jsme mu neposkytli, protože měl absenci před a po svátku. Zaměstnanec nám nyní vyhrožuje, že na nás pošle Inspektorát práce, protože by dne 24. a 25. pracoval kdyby nebyl svátek... Jak máme nyní postupovat?

Ustanovení o tom, že zaměstnanec nemá nárok na náhradu mzdy za svátek, pokud měl absenci před a po svátku, bylo v zákonu 1/1992 Sb. o mzdě. Tento zákon byl zrušen s účinností od 1. 1. 2007 zákonem 262/2006 Sb., zákoníkem práce. Zákoník práce do § 115 odst. 3 formulaci ze zákona o mzdě nepřevzal a řeší tuto problematiku takto: „Zaměstnanci, který nepracoval proto, že svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den, přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku nebo jeho části za mzdu nebo část mzdy, která mu ušla v důsledku svátku“. Podle našeho názoru zaměstnanci mzda neušla v důsledku svátku, protože měl v té době neomluvené absence, takže by stejně nepracoval... Bohužel k této problematice není zatím vydána žádná judikatura, o kterou by bylo možno náš názor opřít...

8/2016 Zaměstnankyně skončila mateřskou dovolenou dne 15. 8. 2015 a od 16. 8. čerpá rodičovskou dovolenou. O čerpání dovolené na zotavenou ihned po skončení mateřské dovolené si nepožádala. Jaké bude krácení její dovolené za rok 2015? Domníváme se, že by to mělo být o 5 dvanáctin za měsíce srpen až prosinec.

Podle § 223 odst. 1 ZP se u zaměstnanců, jejichž pracovní poměr trval nepřetržitě po celý kalendářní rok a odpracovali v něm alespoň 60 dnů se dovolená krátí za dobu překážek v práci, které se pro účely dovolené neposuzují jako výkon práce, a to za prvních 100 zameškaných směn (pracovních dnů) o jednu dvanáctinu a za každých dalších 21 takto zameškaných směn rovněž o jednu dvanáctinu. Vzhledem k tomu, že zaměstnankyně do konce roku 2015 nezameškala 100 směn, bude mít nárok na celou dovolenou za tento rok, kterou si vyčerpá po návratu z rodičovské dovolené.

9/2016 Někteří zaměstnanci, kteří jezdí na pracovní cesty, nechtějí poskytovat stravné a chtějí stravenky. Můžeme jim poskytovat za tyto dny daňově uznatelný příspěvek na stravování?

To, aby zaměstnanec zprostil zaměstnavatele povinnosti poskytnout mu mimo jiné náhradu výdajů příslušejících v souvislosti s výkonem práce (což jsou i cestovní náhrady) zakazuje výslovně § 346c ZP. Daňově uznatelný příspěvek nelze podle § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 uplatnit na stravování za zaměstnance, kterému v průběhu směny vznikl nárok na stravné. Takže pro Vás je jediným zákonným řešením poskytnutí stravného. Stravenka poskytnutá za tento den by byla u zaměstnance sice od daně osvobozena (§ 6 odst. 9 písm. b), ale nebyla by daňově uznatelná.

Závěrečný pozdrav od pana MURPHYHO se vztahuje k práci výboru:

**NIKDY NEPROTAHUJTE KONEC ZASEDÁNÍ
A NIKDY NEODSOUVEJTE POČÁTEK DOBY URČENÉ K OBČERSTVENÍ.**
